

*Granskning av
årsredovisning
2014*

Östra Smålands Kom-
munalteknikförbund

Caroline Liljebjörn
Certifierad kommunal
revisor

17 mars 2015

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
2.3.	Revisionskriterier	3
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning	5
3.1.1.3.	Driftredovisning	5
3.1.2.	Balanskrav	6
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	6
3.2.	Rättvisande räkenskaper	7
3.2.1.	Resultaträkning	7
3.2.2.	Balansräkning	8
3.2.3.	Kassaflödesanalys	8
3.2.4.	Tilläggsupplysningar	8

1. *Sammanfattning*

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b).

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed

Förvaltningsberättelsen innehåller en uppföljning av de verksamhets- och finansiella mål som har antagits för år 2014. Utfallet visas på en femgradig skala (rött-gult-ljusgrönt-grönt-mörkgrönt).

Sammantaget bedömer vi den finansiella måluppfyllelsen som god för verksamheterna i Hultsfred samt i Högsby. Vår bedömning baserar sig på att verksamheterna totalt sett bedrivits inom budget i båda kommunerna.

Vi instämmer i den bedömning av verksamhetsmålen uppfyllelse som presenteras i årsredovisningen, men vi anser att uppföljningen av verksamhetsmålen bör förtydligas. Vi anser att det borde framgå av årsredovisningen hur graderingen av måluppfyllelsen är uppbyggd samt vad bedömningen av respektive mål grundar sig på. Vidare saknar vi en sammanfattande utvärdering per kommun.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner, landsting och kommunalförbund. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Direktionen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål förbundet beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål förbundet beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt förbundets ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för

god ekonomisk hushållning som förbundet beslutat om. Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten omfattas inte av denna granskning.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner, landsting och kommunalförbund. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med förbundets controller. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktas i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Rapportens innehåll har sakgranskats av förbundschef och controller.

2.3. Revisionskriterier

Direktionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 8 kap 18 § KL ska godkännas av kommunfullmäktige i medlemskommunerna.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen
- Kommunal redovisningslag
- Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning
- Förbundets mål för god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Förvaltningsberättelsen innehåller en beskrivning av den verksamhet som bedrivits under året uppdelad på fastigheter, gator och parker, vatten- och avloppsanläggningar, avfallshantering, bostadsanpassning, administration och skogsbruk. Viktiga händelser under året redovisas under särskild rubrik.

Den förväntade utvecklingen inom de olika verksamheterna beskrivs under särskild rubrik. Det som lyfts fram är att underhållet av fastigheter samt gator och valedningar är eftersatt i båda kommunerna och att kartläggning av det eftersatta underhållet fortgår. Nya myndighetskrav är inte finansierade utan leder till att planerat underhåll förskjuts framåt i tiden. Det som ses som viktigast är att planera och genomföra förändringar i verksamheten för att anpassa kostnaderna till det framtida invånarantalet.

Vi bedömer att analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Årets resultat analyseras översiktligt mot budget och anledningen till att avvikelser skett beskrivs för varje verksamhet.

Enligt kommunallagens 4 kap skall förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av förbundets ekonomiska ställning. Utvärderingen kan med fördel utgå från nyckeltal för de olika verksamheterna som jämförs med genomsnitt för branschen som helhet och liknande kommuner.

Av förvaltningsberättelsen framgår på ett tydligt sätt väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas i enlighet med KRL 4:1 a, d.v.s. frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Sjukfrånvaron under år 2014 var 2,0 % (2013: 2,8 %) av ordinarie arbetstid. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen uppgifter om personalen i form av diagram och tabeller. Antalet årsarbetare har under året minskat med 1,0 till 67 vid utgången av år 2014. Av förbundets anställda är 37 % (2013: 38 %) 55 år eller äldre.

Utöver ekonomiska nyckeltal redovisas verksamhetsanknutna nyckeltal inom bostadsanpassning, vatten- och avlopp samt renhållning. Hur direktionen arbetar med styrning och uppföljning bör även beskrivas i förvaltningsberättelsen.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Investeringarna uppgår till 2,5 mnkr (2013: 1,3 mnkr). Av beloppet avser 0,8 mnkr (2013: 0,9 mnkr) fordon och inventarier som används inom verksamheten i Högsby kommun och 1,8 mnkr (2013: 0,4 mnkr) avser fordon, maskiner och inventarier som används inom Hultsfreds kommun.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Verksamheternas budgetavvikelse uppdelat på de båda kommunerna redovisas i tabellen nedan:

Driftredovisning per verksamhet, tkr	Hultsfred 2014	Högsby 2014	Totalt 2014	Totalt 2013
Fastighet	-2 921	33	-2 888	-1 215
Gator och vägar	3 922	1 609	5 531	785
Parker och lekplatser	-1 253	-982	-2 235	-590
Vatten och avlopp	3 989	1 933	5 922	-794
Renhållning	3 558	1 638	5 196	3 629
Bostadsanpassning	-942	-	-942	30
Administration	-150	545	-395	389
Skogsbruk	-111	-	-111	-111
Finans	2 512	-539	1 973	-1 229
Summa verksamheter	8 604	4 236	12 840	891
Regleras mot kommunen	-8 604	-4 236	-12 840	-596
Enligt resultaträkningen	0	0	0	295

Inom **fastighet** redovisas ett underskott för verksamheten i Hultsfred bland annat på grund av oförutsedda kostnader i samband med bytet av taket till Dagcenter samt installationskostnader för modul vid Knektagården samt vid Evahagens förskola. I Högsby kommun följer verksamheten budget.

Inom **gator och parker** bidrar byte till energieffektiv gatubelysning och lägre kostnader för vinterväghållningen till ett överskott inom Hultsfreds kommun och inom Högsby kommun. Den långa växtsäsongen har orsakat högre kostnader än budget i båda kommunerna.

Inom **vatten och avlopp** har vattenförbrukningen varit högre än beräknat inom Hultsfreds kommun, vilket inneburit högre intäkter. I Högsby kommun har elkostnaderna varit lägre och intäkterna högre till följd av utbyte och avläsning av vattenmätare.

Inom **renhållningen** beror överskottet mot budget på att kostnaderna varit lägre än förväntat för avfallshanteringen.

3.1.2. *Balanskrav*

Bedömning och iakttagelser

Resultatet uppgår till 0 tkr vilket innebär att balanskravet är uppfyllt.

Till kommande år anser vi att avstämning av årets resultat enligt balanskravets bestämmelser bör ske enligt 4 kapitlet i kommunal redovisningslag.

3.1.3. *God ekonomisk hushållning*

Bedömning och iakttagelser

Sammantaget bedömer vi den finansiella måluppfyllelsen som god för verksamheterna i Hultsfred samt i Högsby. Vår bedömning baserar sig på att verksamheterna totalt sett bedrivits inom budget i båda kommunerna.

Vi instämmer i den bedömning av verksamhetsmålen uppfyllelse som presenteras i årsredovisningen, men vi anser att uppföljningen av verksamhetsmålen bör förtydligas. Vi anser att det borde framgå av årsredovisningen hur graderingen av måluppfyllelsen är uppbyggd samt vad bedömningen av respektive mål grundar sig på. Vidare saknar vi en sammanfattande utvärdering per kommun. Vi ser positivt på att målen omprövas om det visar sig att de inte går att mäta.

Utifrån en vision och värdegrund anger förbundet strategiska mål i fyra olika perspektiv:

- Ekonomi
 - Ekonomi i balans
- Invånare och brukare
 - God kommunal verksamhet i en trygg och säker kommun
- Verksamhet och medarbetare
 - Attraktiv arbetsgivare
- Utveckling
 - Hållbart samhälle

De övergripande målen har brutits ned till mål för respektive verksamhet. För varje mål fastställs nyckeltal som används för att mäta grad av måluppfyllelse. I årsredovisningen görs en avstämning av målen genom att visa utfallet på en femgradig skala (rött-gult-ljusgrönt-grönt-mörkgrönt). Följande tabell sammanfattar utfallet för verksamheterna i Hultsfreds kommun där rött är 1 och mörkgrönt är 5.

Perspektiv/verksamhet	Fastighet	Gata/park	Renhållning	Vatten/avlopp
Ekonomi	1	5	5	5
Invånare och brukare	-	-	-	-
Verksamhet och medarbetare	4	5	5	5
Utveckling	1	1	1	1
Total bedömning	1	2	5	5

En sammanfattning per verksamhet visar att för det finansiella målet, verksamhet bedrivs inom budget, är måluppfyllelsen hög inom gata/park renhållning och vatten/avlopp, medan den är låg för fastighet.

För de verksamhetsmässiga målen är måluppfyllelsen hög för området verksamhet och medarbetare. Inom området utveckling är måluppfyllelsen låg för samtliga avdelningar. Området invånare och brukare har inte kunnat mätas.

Följande tabell avser verksamheterna i Högsby kommun.

Perspektiv/verksamhet	Fastighet	Gata/park	Renhållning	Vatten/avlopp
Ekonomi	1	2	5	5
Invånare och brukare	-	-	-	-
Verksamhet och medarbetare	4	5	5	5
Utveckling	1	1	1	1
Total bedömning	1	2	5	5

En sammanfattning per verksamhet visar att det för det finansiella målet, verksamhet bedrivs inom budget, är måluppfyllelsen hög inom renhållning och vatten/avlopp, medan den är låg för fastighet och gata/park.

För de verksamhetsmässiga målen är måluppfyllelsen hög området inom verksamhet och medarbetare, medan den är lägre för målområdet utveckling. Området invånare och brukare har inte kunnat mätas.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed. Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år och budget.

Resultaträkning	Utfall 2014	Utfall 2013	Budget 2014
Verksamhetens intäkter	172 712	179 781	177 718
Verksamhetens kostnader	-170 948	-177 846	-176 778
Avskrivningar	-1 818	-1 719	-940
Verksamhetens nettokostnader	-54	216	0
Skatteintäkter			
Generella statsbidrag och utjämning			
<i>Summa skatter och statsbidrag</i>	<i>-54</i>	<i>216</i>	<i>0</i>
Finansiella intäkter	95	146	
Finansiella kostnader	-41	-67	
Årets resultat	0	295	0

En analys av händelser, förändrade redovisningsprinciper och ”opåverkbara” poster som haft väsentlig påverkan på *skillnaden* mellan åren redovisas nedan.

- Verksamhetens intäkter har minskat med 7,1 mnkr. Det beror på att ersättningen för kommunerna varit 13,7 mnkr lägre bland annat på grund av lägre kostnader för vinterväghållning och återbetalning av pensionspremier från Skandia. Hyresintäkterna har ökat med 7,1 mnkr på grund av att kostnader för försäkring och indirekta kostnader inkluderats i hyran.
- Verksamhetens kostnader har minskat i motsvarande mån och på grund av samma orsaker som angetts för verksamhetens intäkter.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Förbundet leasar fordon som används i verksamheterna. Vi bedömer att en genomgång bör göras av avtalen för att avgöra om de ska klassificeras som finansiell leasing i enlighet med RKR 13.2.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar förbundets finansiering och investeringar. Vi bedömer att noter finns i tillräcklig omfattning och att uppgifterna överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.4. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar uppfyller KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

Till kommande år rekommenderar vi att principerna för värdering av fordringar och skulder beskrivs under avsnittet redovisningsprinciper (KRL 6:12).

2015-03-17

Caroline Liljebjörn
Projektledare/Uppdragsledare